

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2To/8/2013
Identifikačné číslo spisu:	9512100050
Dátum vydania rozhodnutia:	19.11.2013
Meno a priezvisko:	JUDr. Peter Krajčovič
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2013:9512100050.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. René Štepánika na verejnom zasadnutí 19. novembra 2013 v Bratislave v trestnej veci obžalovaného X. J. pre prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. a iné o odvolaní prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu z 5. júna 2013, sp. zn. PK - 2 T 11/2012, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a.

Odôvodnenie

Rozsudkom Špecializovaného trestného súdu (ďalej len ŠTS) z 5. júna 2013 sp. zn. PK - 2 T 11/2012 bol obžalovaný X. J. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. oslobodený spod obžaloby prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zo dňa 11. apríla 2012 sp. zn. VII/1 Gv 126/07 pre skutok obžalobou kvalifikovaný ako prečin zneužívania právomoci verejného činiteľa podľa § 326 ods. 1 písm. a/ Tr. zák. v jednočinnom súbehu s prečinom podplácania podľa § 333 ods. 1, ods. 2 písm. a/ Tr. zák. s poukazom na ustanovenie § 138 písm. a/ Tr. zák., ktorý mal spáchať tak, že v presne nezistenom čase dňa 29. marca 2007 na hraničnom priechode medzi Slovenskou republikou a Ukrajinou vo Výšnom Nemeckom počas výkonu služby ako colník oslovil vodiča poľského kamióna D. D., ktorý prepravoval v colnom režime „tranzit“ cez územie SR 30.000 kartónov cigariet rôznych značiek od spoločnosti Philip Morris International do Duty Free Shopu nachádzajúceho sa v hraničnom pásme medzi SR a Ukrajinou vo Výšnom Nemeckom, s návrhom, aby pri nasledujúcej preprave presne neurčenú časť prepravovaných cigariet vyložil ešte na území SR, za čo mu sľúbil úplatok vo výške 3.000,- USD a prisľúbil, že následne zabezpečí vystavenie potrebných prepravných dokumentov, vrátane colných dokladov tak, ako by celý tovar opustil územie SR a bol riadne dodaný do Duty Free Shopu, čím takto svojim konaním postupoval v rozpore s ustanovením § 43, § 44 ods. 3 zák. č. 200/1988 Z. z. o štátnej službe colníkov, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal obžalovaný.

Proti tomuto rozsudku podal na hlavnom pojednávaní prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky (ďalej len prokurátor) odvolanie v neprospech obžalovaného X. J., ktoré odôvodnil písomným podaním zo dňa 25. júla 2013. Nesúhlasil s rozhodnutím súdu prvého stupňa vysloviac názor, že obžalovaný X. J. svojim konaním naplnil skutkovú podstatu žalovaných prečinov. Podľa prokurátora napriek neopoznaniu obžalovaného svedkom D. D. v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní, je nepochybné, že telefónne číslo, ktoré mal svedok dostať od muža v rovnošate slovenského colníka a ktorý sa mu predstavil ako X., patrilo obžalovanému X. J.. Svedok D. X. D. uviedol, že po zavolaní na uvedené telefónne číslo telefón zodvihol muž, s ktorým sa aj stretol podľa inštrukcií na čerpacej stanici. Je síce pravdou, že tento svedok obžalovaného na hlavnom pojednávaní neopoznal, avšak obžalovaný nevysvetlil, ako sa jeho telefónne číslo dostalo ku svedkovi D., pričom tvrdenie obžalovaného, že ho svedkovi poskytol Z. J. nebolo preukázané. Podľa odvolateľa sa prvostupňový súd nevysporiadal so zvukovými a obrazovo-zvukovými záznamami preukazujúcimi telefonický kontakt a osobné stretnutie medzi svedkom X. D. a obžalovaným s obsahom rozhovoru ohľadne nákladu cigariet vezeným svedkom, ich prípadného vyloženia a následného vybavenia papierov o doručení nákladu, čo nepriamo potvrdzuje výpoveď svedka D. D. a spáchanie skutku, ktorý je predmetom obžaloby, obžalovaným X. J..

Prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por. vrátil vec prvostupňovému súdu na nové konanie a rozhodnutie.

K prokurátorom podanému odvolaniu sa prostredníctvom obhajcu písomným podaním zo dňa 22. augusta 2013 vyjadril obžalovaný X. J.. Žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky v zmysle § 319 Tr. por. zamietol odvolanie Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodné. Rozhodnutie súdu považuje za správne a zákonné. K telefónnym číslam colníkov a pasovákov sa mohol dostať hociktorý pohybujúci sa v tejto zóne a výpoveďami svedkov nebolo vylúčené, že predmetný telefón mohol poskytnúť svedok JUDr. J.. Z oboznámených zvukových a obrazovo-zvukových záznamov nevyplynulo žiadne protiprávne konanie obžalovaného, nebola zmienka o vyplácaní nejakej odmeny za vyloženie tovaru mimo Duty Free Shopu ani o ničom protiprávnom o čo vo svojom odvolaní opiera prokurátor svoje tvrdenie. Súd prvého stupňa podľa obžalovaného správne aplikoval zásadu *in dubio pro reo*.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) ako odvolací súd (§ 315 veta druhá Tr. por.), keďže nezistil dôvod na zamietnutie odvolania podľa § 316 ods. 1 Tr. por. alebo zrušenie rozsudku podľa § 316 ods. 3 Tr. por., preskúmal podľa § 317 ods. 1 Tr. por. zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku, proti ktorým odvolateľ podal odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil nasledovné:

Súd prvého stupňa na hlavných pojednávaniach vykonal dokazovanie obsahovo a rozsahom v súlade s ustanovením § 2 ods. 10 Tr. por., teda v súlade so zásadou náležitého zistenia skutkového stavu veci, zahŕňajúcou zistenie skutkového stavu veci, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, v rozsahu nevyhnutnom na rozhodnutie. Takto do konania premietnutú zásadu nenamieta žiadna z procesných strán.

ŠTS v odôvodnení svojho rozsudku rozobral a vyhodnotil jednotlivé dôkazy, pričom dospel k záveru, že obžalovaný X. J. bol pôvodne podozrivý zo spáchania žalovaného trestného činu, avšak výsledky dokazovania pred súdom nevyznievajú jednoznačne v smere preukaznosti pôvodného podozrenia, keďže neexistuje žiaden priamy dôkaz a nepriame dôkazy, ktoré boli produkované, nevytvárajú ucelenú reťaz, z ktorej by sa mohol vyvodiť bezpečný záver, že skutok uvedený v obžalobe spáchal obžalovaný X. J.. Na základe toho súd aplikujúc zásadu „*in dubio pro reo*“ - v pochybnostiach v prospech veci (teda obžalovaného), oslobodil obžalovaného X. J. podľa § 285 písm. c/ Tr. por. spod obžaloby, pretože nebolo dokázané, že skutok spáchal tento obžalovaný.

V konkrétnej prejednávanej veci je nepochybné, že skutok uvedený v obžalobe prokurátora sa stal.

Výplýva to jednoznačne z výpovedí svedka D. S. D., ktorý na základe ponuky od colníka - skutková veta obžaloby - oznámil toto protiprávne konanie nadriadeným a vyvolal tak následnú reťaz konaní a postupov, ktoré mali viesť k prichyteniu páchatel'a prostredníctvom kamionistu D. X. D., ktorý mal zdokumentovať za pomoci nainštalovaného nahrávacieho zariadenia dokonanie deja „obchodnej transakcie“. Je nepochybné, že tento dej pozostáva z dvoch časovo odlišných častí. Prvou časťou je skutkový dej zo dňa 29. marca 2007 uvedený v obžalobe (a pôvodne i vo vznesenom obvinení uznesením z 18. decembra 2008) a druhou monitorovanie správania sa údajného páchatel'a z decembra 2007 v súvislosti s jeho kontaktovaním sa s D. X. D., čo už nie je súčasťou skutkového deja predmetnej obžaloby.

Odvolací súd sa stotožňuje so závermi predmetného rozsudku ŠTS v tom, že žiadnym dôkazom nebolo preukázané, že osobou, ktorá sa mala dopustiť skutku uvedeného v obžalobe, je obžalovaný X. J.. Mimo opakovaného konštatovania, že jediný svedok, ktorý mal prísť priamo do styku s páchatel'om, D. S. D., obžalovaného X. J. ako páchatel'a neoznačil, sú tu ďalšie vykonané dôkazy svedčiace v prospech tohto obžalovaného. Pokiaľ v zápisnici o trestnom oznámení je uvádzaná výška páchatel'a asi 170 cm, v „prílohe D“ oboznámenej informácie (č.l. 24 spisu), ktorej dátový základ je od D. S. D., je uvádzaná výška páchatel'a 175 cm, čo nekorešponduje s výpoveďou tohto svedka z hlavného pojednávania o vysokej postave colníka, pričom i v opise colníka uvádzaný vek 40 - 45 rokov ku dňu skutku (marec 2007) nezodpovedá vtedy reálnemu veku obžalovaného X. J. - 33 rokov (ročník narodenia 1974).

Prokurátor v podanom odvolaní vyvodzuje záver, že páchatel'om je X. J. z faktu, že telefónne číslo, ktoré dostal svedok D. S. D. od colníka, ktorý sa predstavil ako X., patrí obžalovanému X. J. a svedok D. X. D. sa po zavrnutí na predmetné číslo stretol s mužom, ktorý prevzal telefonát a bol ním obžalovaný X. J.. Poukazuje na absenciu vysvetlenia obžalovaným, ako sa telefónne číslo evidované na jeho manželku dostalo ku svedkovi D. a tvrdenie obžalovaného, že telefónne číslo svedkovi poskytol Z. J., nebolo žiadnym spôsobom preukázané a považuje to za formu obhajoby obžalovaného.

Z uvedených záverov prokurátora sa možno stotožniť s preukázaným faktom, že predmetné telefónne číslo bolo evidované na manželku obžalovaného X. J. a používal ho práve on. Obžalovaný k zverejneniu tohto čísla svedkovi D. na hlavnom pojednávaní vypovedal, že jeho telefónne číslo svedkovi niekto mohol dať, nevie kto, prístup k nemu mali jeho kolegovia aj kolegovia z hraničnej a cudzineckej polície a podľa neho k nemu má prístup aj pán J. ako šéf inšpekcie (zápisnica z hlavného pojednávania 21. januára 2012 č. I. 4 - 5). Takto zápisnične zadokumentovaný dôkaz nezodpovedá záverom prokurátora uvedeným v jeho odvolaní. Obhajoba obžalovaného, kto všetko mal prístup k jeho telefónnemu číslu, vyvrátená nebola. Obžalovaný X. J. poprel komunikáciu so svedkom D. D. dňa 29. marca 2007 a tvrdil, že ho nepozná a teda ani svoje telefónne číslo mu nedával. Táto obhajoba nebola vyvrátená žiadnym dôkazom, pretože svedok D. D. X. J. neopoznal ako páchatel'a tak v prípravnom konaní ani na hlavnom pojednávaní. Nie je povinnosťou obžalovaného vysvetľovať, ako na to poukazuje prokurátor v odvolaní, ako sa jeho telefónne číslo dostalo ku svedkovi D. D., pretože jednak dôkazná premena spočíva na žalobcovi a v konečnom dôsledku právom obžalovaného v konaní pred súdom i v jeho pozícii obvineného v prípravnom konaní je obhajovať sa spôsobom, ktorý uzná za vhodný (vrátane vypovedania nepravdy, popierania určitých skutočností) a preto zo spôsobu jeho obhajoby záver o vine obžalovaného vyvodíť nemožno, pretože takýto postup by znamenal potlačanie práva na obhajobu.

K prokurátorom namietanému nevysporiadaniu sa ŠTS so zvukovými a obrazovo-zvukovými záznamami je potrebné vo vecnej rovine uviesť, že ich obsah nemožno jednoznačne spojiť so súvislosťami žalovaného skutku. Obžalovaný X. J. komunikáciu so svedkom D. X. D. nepoprel a vysvetlil aj okolnosti, za akých sa so svedkom stretol. Práve stretnutie X. D. s obžalovaným X. J. malo završiť aktivitu polície, preukázať druhú fázu konania páchatel'a a to realizačnú fázu transakcie s cigaretami a odovzdania peňazí, ktorá bola dohodnutá medzi D. D. a páchatel'om - colníkom pri ich komunikácii 29. marca 2007 na hraničnom priechode. Už samotný fakt, že zo strany obžalovaného X. J. nedošlo k realizácii tejto transakcie, nasvedčuje jeho obhajobe, že to nebol on, kto spáchal skutok, ktorý je predmetom obžaloby a jeho komunikácia s X. D. riešila iné aktivity, než sú nadväzné na skutok, o ktorom v tomto konaní súdy rozhodujú.

Z pohľadu hodnotenia dôkazov odvolací súd konštatuje, že aplikácia zásady voľného hodnotenia dôkazov je nevyhnutným prostriedkom pre náležité zistenie skutkového stavu veci. Práve táto procesná zásada vyžaduje, aby súd oprel svoje rozhodnutie o vine a o prípadnom treste o jednoznačne zistené a bezpečne preukázané fakty a skutočnosti a nie iba o pravdepodobnosti, domnienky či indície. Ak nie je možné bezpečne určiť, ktorá z variant skutkového riešenia zodpovedá skutočnosti, volí súd po vyčerpaní všetkých dosiahnuteľných dôkazov tú, ktorá je pre obžalovaného priaznivejšia, čo je vyjadrené tézou „in dubio pro reo“ (v pochybnostiach v prospech veci, teda obžalovaného). Toto riešenie je aktuálne vtedy, keď hodnota dôkazov (buď priamych, alebo ucelená reťaz dôkazov nepriamych, resp. ich kombinácia) nevytvára vo svojom súhrne jediný záver s vylúčením iných záverov, nie však vtedy, keď pravdepodobnosti, domnienky či indície, hoci akokoľvek silné, nemôžu prelomiť hodnotu iných dôkazov, vyvíňujúcich obžalovaného zo spáchania skutku, kladeného mu za vinu.

To je i prípad prejednávanej trestnej veci obžalovaného X. J.. Iný záver súdov, než rozhodnutie o jeho nevine, by popieral rozhodovanie na základe dôkazov v ich jednotlivostiach i súvislostiach a znamenal by porušenie princípov a zásad pre ich vyhodnotenie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako odvolací súd uzatvára, že pôvodné podozrenie zo spáchania žalovaného skutku obžalovaným X. J. zostalo po vykonanom dokazovaní pred súdom nepreukázané, a preto podľa § 319 Tr. por. zamietol odvolanie prokurátora ako nedôvodné.

Poučenie:

Proti tomu uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.